

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta práce

Práci předložil(a) student(ka): Klára Kozlová

Název práce: Pěstounská péče: přípravná fáze a proces přijetí z perspektivy pěstouna

Oponoval: Mgr. Karel Řezáč, Ph.D.

1. **CÍL PRÁCE:** Autorka předkládané práce explicitně v úvodu práce vymezuje cíl formou hlavní výzkumné otázky: „*zjistit, jaké mají pěstouni zkušenosti s procesem přípravy na výkon role pěstouna*“. Autorka rovněž v úvodu práce implicitně zmiňuje aplikační cíl své práce a design vlastního výzkumu. Všechny tyto záměry považuji za relevantní a srozumitelně formulované.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:** V teoretické části práce autorka provádí standardní konceptualizaci pojmů vycházející z její výzkumné otázky. V práci se tak objevují teoretická východiska: (1) pěstounská péče v České republice; (2) proces zprostředkování pěstounské péče a přijetí pěstoun; (3) přípravná fáze a proces zprostředkování ve výzkumu. Autorka do těchto východisek včleňuje základní podstatu pěstounské péče a osoby pěstouna, stručný přehled vývoje související legislativy a charakteristiku pěstounské péče na přechodnou dobu. Vcelku komplexně a rozsáhle také popisuje samotný proces zprostředkování pěstounské péče v širším kontextu. Závěr teoretické části autorka věnuje podrobné analýze tří tematicky souvisejících výzkumů (jeden tuzemský a dva zahraniční).

Autorkou vymezené teoretické koncepty hodnotím jako relevantní a ve vztahu k cíli práce odůvodněné. Přesto se však domnívám, že by bylo vzhledem k formulaci cíle vhodnější zohlednit také konceptualizaci pojmů *zkušenost* a *role pěstouna*, které autorka ve své práci používá jako pojmy své výzkumné otázky, avšak v práci jim v teoretické části příliš pozornosti nevěnuje. Naopak ubrat z mého pohledu šlo na místy možná až příliš rozvěklé prezentaci jednotlivých změn zákona o sociálně-právní ochraně dětí, ačkoliv rozumím autorky postoj, který je explicitně reflektován i v textu, toto téma do teoretické části zahrnout.

V úvodu metodologické části dle mého soudu autorka vnáší trochu zmatek do zaměření práce, neboť na rozdíl od v úvodu formulovaného cíle „*zjistit, jaké mají pěstouni zkušenosti s procesem přípravy na výkon role pěstouna*“ zde zmiňuje cíl výzkumu „*získat podrobnější vhled do této problematiky (zprostředkované pěstounské péče) a zjistit, jaké mají pěstouni názory na přípravnou fázi a následné zařazení do evidence žadatelů*“. V další kapitole věnované cíli výzkumu a dílčím výzkumným otázkám se pak autorka opět vrací k původnímu cíli. Dílčí výzkumné otázky však nejsou formulovány zcela jednoznačně a v textu nalezneme spíše jejich zdůvodnění, než samotné znění, což činí práci méně srozumitelnou pro čtenáře.

Co je naopak autorkou činěno precizně, je argumentace postupu celého výzkumu, konkrétně designu výzkumu, metod sběru dat, výzkumného vzorku, analýzy dat a (dle mého soudu trochu nešťastně nazvané kapitoly) etického zaopatření. Jediné, k čemu bych zde měl výtku, je autorkou stanovená podmínky pro výběr respondentů, která je z mého pohledu trochu nerelevantní k cíli (i implicitně zmíněným dílčím výzkumným otázkám). Autorka totiž klade podmínku, aby: „...*polovina respondentů*

musela vykonávat pěstounskou péči před rokem 2013 a druhá polovina po roce 2013...“ (strana 35). Autorka tuto podmínku zdůvodňuje snahou o získání možnosti srovnání obou období. To by samo o sobě sice problémem nebylo, ale v kontextu práce nesouvisí takové zjištění s cíli práce a jeví se tak zde jako neopodstatněné a mimo původní výzkumný záměr autorky.

V interpretační části práce pak autorka používá standardní způsoby práce se získanými daty. Odkazuje na přímé úryvky z provedených rozhovorů a vytvořené kategorie kódů. Autorka prostřednictvím svého výzkumu přináší řadu zajímavých zjištění o procesu zprostředkování pěstounské péče, přípravné fáze i obecně problematiky výkonu pěstounské péče. Zjištění mají v některých případech i potenciál aplikovatelnosti do praxe, což autorka v rámci závěru práce sama na několika místech uvádí.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA: Práce po všech stránkách odpovídá standardní formální úpravě závěrečné práce. Autorka se v práci opírá o pestré množství pramenů, včetně cizojazyčné literatury a prokazuje schopnost formulovat na jejich základě vlastní myšlenky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE: Nejslabším místem práce je dle mého soudu nízký důraz na cíl, respektive výzkumné otázky. Jelikož se autorka svého cíle nedržela zcela neochvějně, což se projevilo i v určitém „ohýbání“ jeho původní formulace, práce v důsledku toho v některých ohledech pro čtenáře není zcela jednoznačně srozumitelná. Nutno ovšem podotknout, že i tak je práce kvalitní a odpovídá standardním nárokům kladeným na bakalářské práce. Autorka na několika místech v textu prokazuje schopnost tvůrčí práce s citovanými informacemi, na jejichž základě formuluje svá vlastní relevantní tvrzení a zejména pak prokazuje svou zdatnost v práci s empirickými daty v rámci interpretační fáze, která je z mého pohledu velmi kvalitní.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- 1) *Jak se změnil Váš pohled na praxi pěstounské péče po Vámi provedeném výzkumu?*
- 2) *Pokud byste realizovala Váš výzkum znovu, co byste udělala jinak?*
- 3) *Implikují podle Vás Vaše závěry nějaké oblasti pro další zkoumání?*

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: Navzdory výše uvedeným nedostatkům práce a zejména na základě jejích silných stránek a předností doporučuji předkládanou práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou **velmi dobře**.

Datum: 23. 5. 2023

Podpis: